T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/278
KARAR NO : 2025/465
KARAR TR : 07/07/2025

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 20. maddesi kapsamında görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilecek mercilerin, temyiz incelemesi yapmaya yetkili yüksek mahkemeler olduğu, Bölge Adliye Mahkemesinin ise yüksek mahkeme olmadığı ve koşullarının oluşmaması nedeniyle, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. K. A. Ş.
Vekili : Av. M. H.
Davalılar : 1-Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.
Vekili : Av. M. A.
Davalı : 2-Orman Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. E. I. S. M.
İhbar olunanlar : 1-A. S. A.
Vekili : Av. P. N.
2-Hatay Büyükşehir Belediye Başkanlığı Trafik Şube Müdürlüğü
Vekili : Av. Ç. T. S.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı şirket vekili, müvekkili şirketin, faaliyet gösterdiğini, yurtdışından ithal ettiği malları C. A. L. G. M. T. v. S. L. Ş. 'nin Antreposuna koyduğunu ancak 09/10/2020 tarihinde trafo patlaması, orman yangını sonucunda çıkan yangınlar nedeniyle malların telef olduğunu belirterek, oluştuğu öne sürülen zarara karşılık 81.600 USD'nin fazlaya ilişkin talep ve dava hakları saklı kalmak kaydıyla faiziyle birlikte tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

Adli Yargıda

2. İskenderun 4. Asliye Hukuk Mahkemesi 14/01/2025 tarih ve E.2024/135, K.2025/7 sayılı kararı ile, davacının davasının 6100 sayılı HMK'nun 114/1-c maddesi delaleti ile 115/2. maddesi gereğince görevsizlik nedeniyle dava şartı yokluğundan usulden reddine, dosya kapsamına göre HMK'nun 20. maddesi gereğince taraflardan birinin, bu karara süresi içinde kanun yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten; kanun yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde mahkemelerine başvurularak dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesinin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden SvLfRgr - FMJ480C - Css4bfS - v0SBuQ= ile erişebilirsin

talep etmesi halinde, dosyanın görevli İskenderun Asliye Ticaret Mahkemesine gönderilmesine, aksi takdirde davanın açılmamış sayılmasına karar verileceğinin ihtarına karar vermiştir.

3. Bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur.

4. **Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi 11/04/2025 tarih ve E.2025/589 sayılı kararı** ile, Dairelerince söz konusu tazminatın her iki davalı yönünden tam yargı yolu ile idare mahkemesinde talep edilebileceği düşünüldüğünden, 2247 sayılı Kanunu'nun 19. ve 20. maddeleri gereğince davacı tarafından açılan tazminat davasında görevli yargı yolunun belirlenmesi bakımından, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosyanın 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi gereğince resen gönderilmesi sebebi ile gönderme masraflarının resen suçüstü ödeneğinden karşılanmasına, dosyanın incelenmesinin 2247 sayılı Kanun'un 20. maddesi gereğince Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından görevli yargı yolunun belirlenmesine kadar bekletici mesele yapılmasına karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Somut uyuşamazlıkta, davalı Orman Genel Müdürlüğü bir kamu tüzel kişisi olup İdarenin bir işlemi, eylemi veya eylemsizliği sebebiyle bir kişisel hakkının ihlal ettiği iddiası ile açılan davada, dava türü tam yargı davasıdır. Tam yargı davalarında görevi mahkemeler ise konusuna göre idare ve vergi mahkemeleri ile Danıştay'dır. Yine aynı olaydan kaynaklanarak talep edilen diğer tazminat talepleri yönünden Hatay 2. İdare Mahkemesi'nin 2021/1305 Esasına kayden açılan davada işin esasına girilerek karar verildiği görülmüştür.

Keza, söz konusu orman yangına bağlı olarak davacıya ait, C. A. L. G. M. T. v. S. L. Ş. 'nin antreposunda bulunan malların davalı Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin kusurlu ve sorumlu olmaları iddiası ile yanarak zarar görmesi sonucunda davacı şirketin uğramış olduğu 81.600,00-USD tazminatın olay tarihi olan 09.10.2020 tarihinden itibaren faizi talep ve dava etmiştir. Bu durumda davalı Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş yönünden yürüttüğü tüm faaliyetler yönünden kapsamındaki fiilleri kamu hukûkuna tâbidir. (Orman yangınından kaynaklanan uyuşmazlık için emsal Danıştay 8. Daire 2008/2153 esas ve 2011/145 karar sayılı ilamı)

Yargı yolu kavramı, bir hukuk sisteminde herhangi bir davanın o hukuk sistemine dahil yargı kollarından hangisinde bakılacağını ifade eder. Uyuşmazlığın hangi yargı kolunda bakılacağı hususu, davanın genel koşullarından olup mahkemece re'sen dikkate alınması gereklidir. Kamu hizmeti görmekle yükümlü olan hastane kamu hizmeti sırasında verdiği zararlardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabi değildir. Hizmet kusurundan dolayı açılan davaların İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2. maddesi hükmü uyarınca tam yargı davası olarak ikame edilmesi gerekmektedir. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup, mahkemece kendiliğinden dikkate alınması zorunludur.

Kamu tüzel kişilerinin yasalar tarafından kendilerine verilen görev ve yetkilerin kullanılması sırasında oluşan zararlar niteliği itibariyle hizmet kusurundan kaynaklanan zararlar olup bu zararların tazmini amacıyla hizmet kusuruna dayalı olarak açılan davanın, olayda kamu hizmetinin usulüne ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, hizmet kusuru veya idarenin sorumluluğunu gerektiren bir husus olup olmadığının belirlenmesinin idare hukuku kuralları esas alınarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Hakkındaki Kanun'un 2/1-b maddesinde sayılan tam yargı davasında çözülmesinde idari yargı yerleri görevlidir.

Buna göre davacının talebinin idari işlemden kaynaklandığı anlaşılmakla; görev sorunu, kamu düzenine ilişkin olup, açıkça veya hiç ileri sürülmese bile yargılamanın her aşamasında mahkemelerce kendiliğinden araştırılır (HMK 114,115/1).

...

Buna göre eldeki dosyaya baktığımızda, aynı yangın nedeni ile aynı davalılardan

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden SvLfRgr - FMJ480C - Css4bfS - v0SBuQ= ile erişebilirsin

Orman Genel Müdürlüğün Hatay 2. İdare Mahkemesi tarafından davanın esasına girilerek karar verilmiş olması nedeni ile yine davalı Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin elektrik dağıtım işinden kaynaklı kusurlu ve sorumlu olmaları iddiası ile yanarak zarar görmesi sonucunda davacı şirketin uğramış olduğu zararlara ilişkin olarak, davalı Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş yönünden yürüttüğü tüm faaliyetler yönünden kapsamındaki fiilleri kamu hukûkuna tâbi olduğu anlaşılmakla, davacı tarafından talep edilen tazminat davasının hangi yargı yolunda görevli mahkemeler tarafından çözüleceğinin belirlenmesi bakımından dosyanın 2247 sayılı yasının 19. ve 20. maddeleri gereğince resen Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilerek yargı yolunun belirlenmesinin istenilmesine karar vermek gerekmiştir..."

5. Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. ve 20. maddeleri uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyasını Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiş, Mahkememizce idari yargı yerinde açılan bir dava olup olmadığı adli ve idari yargı yerlerine sorulmuş ve cevabi yazılarda dava konusu olayla ilgili tarafları ve konusu aynı olan idari yargı yerinde açılmış bir davanın bulunmadığı belirtilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın *"F. Uyuşmazlık Mahkemesi"* başlıklı 158. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkilidir..."

7. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun Sekizinci Kısmının Kanun Yolları Başlıklı Birinci Bölümünde *"istinaf"* incelemesine yer verilmiş, bu bölümde istinaf yoluna başvurulabilen kararlar, istinaf dilekçesi, istinaf dilekçesinin verilmesi, kararın hangi hususları içereceği vs. hususlar hüküm altına alınmış; İkinci Bölümde ise, *"Temyiz"* incelemesine yer verilerek, temyiz edilebilen kararlar, temyiz edilemeyen kararlar, kanun yararına temyiz, temyiz incelemesi ve duruşma, onama kararları, Yargıtay kararlarının tebliği, bozmaya uyma veya direnme vs. hususlar hüküm altına alınmıştır.

8. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un *"Mahkemenin görevi"* başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir.

9. 2247 sayılı Kanun'un *"Yargı merciilerinin uyuşmazlık mahkemesine başvurmaları"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

"Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir."

10. 2247 sayılı Kanun'un "*Temyiz incelemesi yapan yargı merciilerinin Uyuşmazlık*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden SvLfRgr - FMJ480C - Css4bfS - v0SBuQ= ile erişebilirsin

Mahkemesine başvurmaları" başlıklı 20. maddesi şöyledir:

> *"Daha önce Uyuşmazlık Mahkemesince yargı mercii belirtilmemiş olan bir davada temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme, davanın, davaya bakan mahkemenin görevi dışında olduğu kanısına varırsa, incelediği kararı bozacak yerde, incelemeyi erteleyerek yargı merciinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmaya karar verebilir.*
> *(İkinci fıkra Mülga: 21/1/1982 - 2592/9 md.)"*

11. 2247 sayılı Kanun'un *"İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

> *"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."*

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/07/2025 tarihli toplantısında, Raportör–Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, başvurunun reddi yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Uyuşmazlığın çözüme kavuşturulabilmesi açısından olağan kanun yolları olan istinaf ve temyiz yolunun açıklanması gerekmektedir: İlk derece mahkemeleri tarafından verilen kararların Bölge Adliye Mahkemeleri tarafından tekrar incelemeye tabi tutularak karar verilmesi usulüne istinaf adı verilir. İstinafta ilk derece mahkemesi kararları hem hukuksal hem de maddi yönden denetlenmektedir. İstinaf başvurusunun yerinde olması halinde istinaf mahkemeleri, ilk derece mahkemesi kararını kaldırarak dava hakkında bizzat karar verebilir. İstinaf kararları (*verildiği anda kesin olanlar hariç*) temyiz kanun yoluna tabidir.

14. Temyiz kanun yolu ise, istinaf mahkemesi tarafından verilen nihai kararların hukuka uygunluğunun denetlendiği bir olağan kanun yoludur (HMK m.361). Temyiz başvurusu üzerine hukuki denetim, bir yüksek mahkeme olan Yargıtay tarafından yapılır. Yargıtay, temyiz incelemesi ile kanunun olaya doğru uygulanıp uygulanmadığını denetler. Yani, Yargıtay ilgili kanun maddelerinin dosyadaki delillerle oluşan maddi vakıaya yerinde uygulanıp uygulanmadığı yönünde hukuki bir denetim yapar. Yargıtay temyiz incelemesi aşamasında delil toplayamaz, tanık dinleyemez, keşif yapamaz.

15. Diğer bir anlatımla bölge adliye mahkemesi istinaf incelemesi ile yeniden bir karar verebilir, teknik açıdan yerel mahkeme kararının bozulması veya onanması söz konusu değildir. Temyiz incelemesi ile Yargıtay, istinaf mahkemesi kararını sadece hukuki yönden değerlendirerek onama veya bozma kararı verir. Yargıtay, istinaf mahkemesi tarafından verilen kararı bozduğunda, yeni bir karar verilmek üzere dava dosyasını geri gönderir. Bu sebeple, istinaf yargılaması sonunda verilen karar, bir karşılaştırma yapılacaksa, ilk derece mahkemesi kararlarına benzerlik göstermektedir; ancak tamamen aynı değildir.

16. Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, 2247 sayılı Kanun'un 20. maddesi

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden SvLfRgr - FMJ480C - Css4bfS - v0SBuQ= ile erişebilirsin

kapsamında görev uyuşmazlığının çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuru yapabilecek merciler *"temyiz incelemesi yapan yüksek mahkeme"* olduğundan ve Bölge Adliye Mahkemeleri ile Bölge İdare Mahkemeleri Anayasa'da sayılan yüksek mahkemeler içerisinde yer almadığından yine 2247 sayılı Kanun'da belirtildiği üzere, temyiz incelemesi değil, istinaf incelemesi yaptıklarından, bölge adliye mahkemesince yargı yolunun belirlenmesi için gönderilen dosyanın bu kapsamda kabul edilemeyeceği tartışmasızdır.

17. Ancak, yargı mercileri arasındaki görev uyuşmalıklarının çözümü 2247 sayılı Kanun'un yalnızca 20. maddesi uyarınca değil, 10., 14., 17. ve 19. maddeleri uyarınca da mümkün olduğundan, uyuşmazlığın diğer maddeler yönünden de bir değerlendirmeye tabi tutulabileceği ve çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesine usulüne uygun olarak başvurulması halinde Mahkememizce işin esasının incelenebileceği açıktır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 20. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 11/04/2025 tarih ve E.2025/589 sayılı başvurusunun, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 20. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 11/04/2025 tarih ve E.2025/589 sayılı BAŞVURUSUNUN, aynı Kanun'un 27. maddesi uyarınca REDDİNE,

07/07/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden SvLfRgr - FMJ480C - Css4bfS - v0SBuQ= ile erişebilirsin